

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ «ДАРЫН» ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ
ҚҰҚЫҚТАНУ НЕГІЗДЕРІНЕН ОБЛЫСТЫҚ ОЛИМПИАДА-2023

10 сынып

I-тур – тестілеу (25 тест). Әрбір дұрыс жауап 2 (екі) балмен бағаланады. Дұрыс жауаптар 100% болғанда ең жоғарғы балл 50 бірлікті құрайды.

I-турды өткізу уақыты – 60 мин.

Тест парағында түзетулер мен өзгертулерге жол берілмейді (дұрыс немесе бұрыс жауапты белгілеу), бұлай болған жағдайда жауап дұрыс деп танылмайды.

Барлық сынып оқушыларының жұмыстарын рәсімдеуге қойылатын жалпы талаптар.

1. Тестілеу барысында қатысушыларға келесі үлгіде жасалған тест тапсырмалары бар парақтар мен олардың жауаптары бар парақтар беріледі:

Тест нөмірі	А нұсқасы	В нұсқасы	С нұсқасы	Д нұсқасы	Е нұсқасы
1-ші	-	+	-	-	-

Олимпиада қатысушысының пікірінше дұрыс жауап тұрған тиісті бағанға «+» белгісі, ал қалған бағандарға – сызығы қойылады.

Түзетулер мен сызып тастаулар бар бағандарды қазылар алқасы бір жақты емес жауап деп таниды және дұрыс жауаптарды есептеу барысында назарға алмайды.

1. Жер және оның қойнауы, су көздері, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі, басқа да табиғи ресурстар кімдерге тиесілі?

- A. мемлекетке
- B. халыққа
- C. мемлекеттік ұйымдарға
- D. қоғамдық орындарға
- E. ұйымдарға

2. ҚР Конституциясында өлім жазасына

- A. рұқсат
- B. тыйым салынады
- C. қарастырылмаған
- D. ерекше жағдайларда
- E. ауыр қылмыс жасағанда

3. Жер, ата заңда, сондай-ақ заңда белгіленген негіздерде, шарттар мен шектерде :

- A. қарастырылмаған
- B. тек мемлекеттік меншікте
- C. жеке меншікте де болуы мүмкін
- D. үлестік меншікте
- E. ортақ меншікте

4. Қазақстан Республикасы Президентінің өкілеттігін өзіне қабылдаған адам Республика Президентінің өкілеттігін қабылдаған күнінен бастап

- A. бір ай ішінде ант береді
- B. екі ай ішінде

- C. үш ай ішінде
- D. төрт ай ішінде
- E. алты ай ішінде

5. Сенаттың он депутатын, оның ішінде бесеуін кімнің ұсынысы бойынша Республика Президенті тағайындайды.

- A. Қазақстан халқы Ассамблеясының
- B. ҚР Үкіметінің
- C. ҚР сотының
- D. әкімшіліктердің
- E. әкімдердің

6. Мәжіліс конституциялық заңда белгіленген тәртіппен аралас сайлау жүйесі бойынша: біртұтас жалпыұлттық сайлау округінің аумағы бойынша пропорционалды өкілдік ету жүйесі бойынша, сондай-ақ бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша сайланатын қанша депутаттан тұрады

- A. тоқсан сегіз
- B. сексен сегіз
- C. алпыс сегіз
- D. жетпіс сегіз
- E. алпыс бес

7. Республика Президентінің қарсылығын туғызған заңдар немесе заңның баптары бойынша қарсылықтар жіберілген күннен бастап қанша мерзімде қайталап талқылау мен дауысқа салуды жүргізеді

- A. үш ай мерзімде
- B. екі ай мерзімде
- C. бір ай мерзімде
- D. бес ай мерзімде
- E. жарты ай мерзімде

8. Мәжілістің депутаттарын сайлау қалай жүзеге асырылады

- A. Жалпыға бірдей, тең және төте сайлау құқығы негізінде жасырын дауыс беру арқылы
- B. Жалпыға бірдей, тең және төте сайлау құқығы негізінде ашық дауыс беру арқылы
- C. Жалпыға бірдей, тең сайлау құқығы негізінде жасырын дауыс беру арқылы
- D. тең және төте сайлау құқығы негізінде ашық дауыс беру арқылы
- E. Жалпыға бірдей, төте сайлау құқығы негізінде дауыс беру арқылы

9. Конституциялық Соттың қызметін айқындайтын ережелері қашан қолданысқа енгізілді?

- A. 2023 жылғы 15 қаңтардан бастап
- B. 2023 жылғы 1 ақпаннан бастап
- C. 2023 жылғы 10 қаңтардан бастап
- D. 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап
- E. 2023 жылғы 12 қаңтардан бастап

10. Конституциялық Сот Конституцияда бекітілген адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын қозғайтын нормативтік құқықтық актілердің Республика Конституциясына сәйкестігін кімнің өтініші бойынша қарайды

- A. адам құқықтары жөніндегі уәкілдің
- B. адам құқығы комиссиясының
- C. құқық комиссиясының
- D. орталық атқарушы органның
- E. жергілікті атқарушы органның

11. Азаматтардың Конституциялық Сотқа жүгіну тәртібі мен шарттары:

- A. конституциялық заңда айқындалады
- B. жергілікті заңда
- C. шарттарда
- D. келісімдерде
- E. мәмілелерде

12. Толық әрекет қабілеттілік қанша жастан басталады?

- A. 21 жас
- B. 14 жас
- C. 16 жас
- D. 6 жас
- E. 18 жас

13. Азаматтық құқықтың негізгі қайнар көздерін көрсетіңіз

- A. ҚР Конституциясы, ҚР АҚ
- B. ҚР Конституциясы, ҚРӨҚТК
- C. ҚР Конституциясы, ҚР СК
- D. ҚР Конституциясы, ҚР БК
- E. барлық көрсетілгендер

14. Некені заңды түрде рәсімдеу

- A. Некені шіркеу мен мешіттерде тіркеу
- B. некелесу жөнінде шешім қабылдау
- C. АХАЖ органдарында некені тіркеу
- D. Баланың туылған сәтінде
- E. барлық аталғандар

15. Некеге тұратын адамдардың келісімі не ерлі-зайыптылардың некедегі немесе ол бұзылған жағдайда олардың мүлдітік құқықтары мен міндеттерін айқындайтын келісімі –

- A. неке шарты
- B. өсиет
- C. мәміле
- D. арыз
- E. шот-фактура

16. Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасына сәйкес – қылмыс жасауды ұйымдастырған немесе оның орындалуын қадағалауды жүзеге асырған адам, сол сияқты ұйымдасқан қылмыстық топты немесе қылмыстық қоғамдастықты құрған не оларға жетекшілік еткен адам –

- A. барлық көрсетілгендер
- B. орындаушы
- C. үгіттеуші
- D. ұйымдастырушы
- E. сыбайлас

17. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тараптардың ерікті және толық келісімімен белгіленген тәртіппен отбасын құру, мүліктік және мүліктік құндылықтарды қалыптастыру мақсатында жасалған еркек пен әйел арасындағы тең құқықты одақ. Ерлі-зайыптылар арасындағы мүліктік емес жеке қатынастар –

- A. консенсус
- B. шарт
- C. келісім
- D. контракт
- E. неке

18. Неше жасқа дейін, егер дәлелді себептер болса, жергілікті атқарушы органдар АХАЖ органдарына неке жасын қысқартуға құқық береді?

- A. 16 жас
- B. 15 жас
- C. 17 жас
- D. 13 жас
- E. дұрыс жауап жоқ

19. Платон құрған философиялық мектеп

- A. Академия
- B. Лицей
- C. Гимназия
- D. Агора
- E. Афина Диалектиктері

20. Фома аквинскийдің негізгі философиялық еңбегі

- A. Теология жинағы
- B. Барлық жинақтардың жинағы
- C. Құдайды қорғау жинағы
- D. Дәлелдеу жинағы
- E. Құбыжыққа қарсы жинақтар

21. Антикалық философиядан әл фараби қабылдаған, маңызды дәстүр

- A. гилозоизм
- B. перипатетизм
- C. материализм
- D. идеализм
- E. геоцентризм

22. Әл Фарабиді қалай атады

- A. Аристотельдің ең жақын екінші шәкірті
- B. Аристотельден кейінгі екінші ұстаз
- C. түркілердің екінші философы
- D. жаңа араб философы
- E. Аристотель мектебінің мақтан тұтарлық философы

23. Жоғарғы адам және билікке ерік идеясының авторы

- A. О.Конт
- B. Кьеркегор
- C. К.Маркс
- D. Ф.Ницше
- E. А.Шопенгауэр

24. Шығыс аристотелизмінің алғашқы өкілі

- A. Әл-Кинди
- B. Әл-Газали
- C. Әл-Бируни
- D. Ибн-Рушд
- E. Әл-Фараби

25. Бір балаға кәмелетке толмаған балалардың пайдасына ата-анасынан қандай мөлшерде алимент өндіріледі?

- A. жалақының жартысы
- B. жалақының үштен бір бөлігі
- C. жалақының төрттен бір бөлігі
- D. жалақының барлығы
- E. дұрыс жауап жоқ

**РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР "ДАРЫН"
ОБЛАСТНАЯ ОЛИМПИАДА ПО ОСНОВАМ ПРАВОВЕДЕНИЯ-2023**

10 класс

I тур - тестирование (25 тестов). Каждый правильный ответ оценивается в 2 (два) балла. Максимальный балл составляет 50 единиц при наличии 100% правильных ответов.

Время проведения первого тура – 60 мин.

На тестовом листе не допускаются исправления и пометки (правки правильных или неправильных ответов), иначе ответ не будет засчитан как верный.

Общие требования к оформлению работ учащихся всех классов.

1. При проведении тестирования участникам выдаются листы с тестовыми заданиями и листы для ответа на них, выполненные по следующей форме:

Номер теста	вариант А	вариант В	вариант С	Вариант D	Вариант E
1-ый	-	+	-	-	-

В соответствующей графе, где на взгляд участника олимпиады содержится правильный ответ, ставится символ «+», в других графах – прочерки.

Графы, в которых имеются пометки и зачеркивания, воспринимаются жюри как неоднозначный ответ и не принимаются во внимание при подсчете правильных ответов.

1. Кому принадлежат земля и ее недра, водные источники, растительный и животный мир и другие природные ресурсы?

- A. государству
- B. народу
- C. государственным организациям
- D. общественным организациям
- E. организациям

2. Смертная казнь в Конституции Республики Казахстан:

- A. разрешено
- B. запрещено
- C. не предусмотрено
- D. в особых случаях
- E. при совершении тяжкого преступления

3. Земля, на основаниях, условиях и в пределах, установленных конституцией, а также законом:

- A. не предусмотрено
- B. только в государственной собственности
- C. также может быть в частной собственности
- D. в долевой собственности
- E. в общей собственности

4. Лицо, вступившее в полномочия Президента Республики Казахстан, со дня вступления в полномочия Президента Республики принимает присягу:

- A. в течение месяца
- B. в течение двух месяцев
- C. в течение трех месяцев
- D. в течение четырех месяцев
- E. в течение шести месяцев

5. Десять депутатов сената, в том числе пять, назначаются Президентом Республики по представлению:

- A. Ассамблея народа Казахстана
- B. Правительства РК
- C. Суд РК
- D. администрации
- E. акимов

6. Мажилис состоит издепутатов избираемых в порядке, установленном конституционным законом, по системе смешанных выборов: по системе пропорционального представительства на территории единого общегосударственного избирательного округа, а также по единому мандатные территориальные избирательные округа

- A. девяносто восемь
- B. восемьдесят восемь
- C. шестьдесят восемь
- D. семьдесят восемь
- E. шестьдесят пять

7. Со дня внесения возражений на законы или статьи закона, против которых возражает Президент Республики, проводятся повторное обсуждение и голосование:

- A. в течение трех месяцев
- B. в течение двух месяцев
- C. в течение одного месяца
- D. в течение пять месяцев
- E. через пол месяца

8. Как избираются депутаты мажилиса:

- A. Тайным голосованием на основе всеобщего, равного и мгновенного избирательного права
- B. Путем открытого голосования на основе всеобщего, равного и мгновенного избирательного права
- C. Тайным голосованием на основе всеобщего равного избирательного права.
- D. открытым голосованием на основе равного и прямого избирательного права
- E. Путем голосования на основе всеобщего мгновенного избирательного права

9. Когда вступили в силу правила, определяющие деятельность Конституционного Суда?

- A. с 15 января 2023 г
- B. с 1 февраля 2023 г
- C. с 10 января 2023г
- D. с 1 января 2023 г
- E. с 12 января 2023г

10. Конституционный Суд проверяет соответствие нормативных правовых актов, затрагивающих права и свободы человека и гражданина, установленные Конституцией Республики по требованию:

- A. представителя по правам человека
- B. Комиссии по правам человека
- C. Юридической комиссии
- D. центрального исполнительного органа
- E. местного исполнительного органа

11. Порядок и условия обращения граждан в Конституционный Суд:

- A. определяется конституционным законом
- B. в местном законодательстве
- C. в договорах
- D. в соглашениях
- E. в сделках

12. С какого возраста наступает полная дееспособность?

- A. с 21 года
- B. с 14 лет
- C. с 16 лет
- D. с 6 лет
- E. с 18 лет

13. Укажите основные источники гражданского права

- A. Конституция, ГК РК
- B. Конституция, НК РК
- C. Конституция, БК РК
- D. Конституция, КоАП РК
- E. все перечисленное

14. В чем заключается законное оформление брака?

- A. в регистрации брака в церкви и мечети
- B. в принятии решения о заключении брака
- C. в регистрации брака в органах ЗАГС
- D. в моменте рождения ребенка
- E. все перечисленное

15. Соглашение лиц, вступающих в брак, или соглашение супругов, определяющее имущественные права и обязанности супругов в браке или в случае его расторжения это -

- А. брачный договор
- В. завещание
- С. сделка
- Д. заявление
- Е. счет – фактура

16. Согласно уголовному законодательству РК – лицо, организовавшее совершение преступления или руководившее его исполнением, а равно лицо, создавшее организованную преступную группу или преступное сообщество, или руководившее ими это -

- А. пособник
- В. исполнитель
- С. подстрекатель
- Д. организатор
- Е. все перечисленное

17. По законодательству РК равноправный союз между мужчиной и женщиной, заключенный при свободном и полном согласии сторон в установленном порядке, с целью создания семьи, порождающий имущественные и личные неимущественные отношения между супругами это -

- А. консенсус
- В. договор
- С. соглашение
- Д. контракт
- Е. брак

18. До какого возраста, при наличии уважительных причин, органами местного самоуправления предоставляется право ЗАГСу снижать брачный возраст?

- А. до 16 лет
- В. до 15 лет
- С. до 17 лет
- Д. до 13 лет
- Е. нет верного ответа

19. Философская школа платона

- А. Академия
- В. Лицей
- С. Гимназия
- Д. Агора
- Е. Афинские диалектики

20. Основная философская книга фомы аквинского

- A. Сумма теологии
- B. Сумма всех сумм
- C. Сумма в защиту Бога
- D. Сумма доказательств
- E. Сумма против дьявола

21. Важнейшая традиция, воспринятая аль-фараби из античной философии

- A. геоцентризм
- B. перипатетизм
- C. гилозоизм
- D. материализм
- E. идеализм

22. Аль-фараби был удостоен высокого звания

- A. второго лучшего ученика Аристотеля
- B. второго учителя, вслед за Аристотелем
- C. второго лучшего философа тюрков
- D. нового арабского философа
- E. почетного философа школы Аристотеля

23. Автор концепции существования в человеке двух начал - аполлоновского и дионисийского, идеи сверхчеловека и воли к власти

- A. О.Конт
- B. С.Кьеркегор
- C. К.Маркс
- D. Ф.Ницше
- E. А.Шопенгауэр

24. Первый представитель восточного аристотелизма

- A. Аль-Кинди
- B. Аль-Газали
- C. Аль-Бируни
- D. Ибн-Рушд
- E. Аль-Фараби

25. В каком размере взыскиваются алименты с родителей в пользу несовершеннолетних детей на одного ребенка?

- A. половину заработка
- B. одну треть заработка
- C. одну четверть заработка
- D. весь заработок
- E. нет верного ответа